

SBI PEN. ASSN.'S SAMVAD

स्टेट बँक पेन्शनर्स असोसिएशन (मुंबई सर्कल), पुणे यांची गृहपत्रिका

Price ₹ 3/-

संवाद

मनामनांचा मेळ जुळावा । द्वेषाचा लवलेश नसावा ॥

सादासी प्रतिसाद मिळावा । वाद नको संवाद असावा ॥

Vol.- 9

Issue 7 जानेवारी - २०१७ (pages 24)

January 2017

संपादकीय

प्रिय सभासदमित्रांनो,

बघता बघता किंवा हा हा म्हणता २०१६ साल संपले आणि आपण २०१७ मध्ये प्रवेश केला. हा अंक आपल्या हातात पडेल तेव्हा आपल्या सर्वांच्या घराच्या भिंतीवर २०१७ चे कॅलेंडर टांगलेले असेल.

वर्षानुवर्षे आपण एक जाहिरात ऐकत आलो आहोत 'भिंतीवरी कालनिर्णय असावे.' आणि २०१७ ची झयरी लिहित असाल वा वापरित असाल तर ती टेबलावर असेल. मागील वर्षी काय घडले व वर्ष २०१७ च्या पोटात काय दडले आहे कोण जाणे? पण माने वळून पाहतांना... ८ नोव्हेंबर २०१६ पासून सुरू झालेला नोटबंदीचा गोंधळ आता बऱ्यापैकी कमी झालेला आहे. कॅशलेस व्यवहाराला देखील दमदार सुरुवात झालेली आहे. लोकांमध्ये त्याबद्दल उत्साह आहे. काही लोक नवीन गोष्टी चटकन् आत्मसात करतात व सुरू होणाऱ्या नवीन प्रवाहात मिसळून जातात, तर काहींना कायम 'जुनं ते सोनं' असच वाटतं. नवीन बदल स्विकारण्यास त्यांना वेळ लागतो. स्वरं म्हणजे बदल हा जीवनाचा नैसर्गिक भाग आहे.

सोने, चांदी व इतर धातूंची नाणी जाऊन कागदी चलन आले तेव्हा समाजाला ते स्विकारणं कठीण गेलं. बँकांचा प्रसार झाला तसा समाजात चेक्सचे व्यवहार वाढले. व्यापारी वर्गाने Demand Draft, Bills, Telegraphic Transfer ने व्यवहार केले. Computerisation व Core Banking मुळे Fund Transfer आणखी सोपे झाले. ATM, Dr/Cr. Cards च्या वापराने, Online, Internet Banking मुळे सर्व व्यवहारात मोठी गती आली आहे. आताचा वेग पाहता सर्वच गोष्ट fast होत चालल्या आहेत. एका विनोदी लेखकाने लिहिलं 'एकेकाळी आळस घायचा झाला किंवा अगदी जांभई घायची झाली तरी आपण निवांतपणे बोटांच्या चुटक्या वाजवित देत असू.'

हल्ली लोक आपला मोकळा वेळ कानाला मोबाईल लावून, किंवा Whats-App सुरू करून सत्कारणी लावतात. निवांतपणा हळूहळू नष्ट होत चालला आहे. आपली पिढीही mobile, Whats-App, Facebook मध्ये गुंतत चालली आहे. अनेक ब्युप्स सुरू झालेले आहेत, त्यामुळे माहितीची देवाण-घेवाण Super fast झालेली आहे. पण आपल्याला एवढ्या माहितीची स्वरंच गरज आहे कां? हा विचार झाला पाहिजे. काही वेळा असे वाटते की आपण ह्या माहितीच्या महाजालात उगाचच गुंतत चाललो आहोत. त्याऐवजी शांतपणे चांगला कथासंग्रह, काव्यसंग्रह, कादंबरी वाचन किंवा रागदारी संगीत ऐकत वेळ का सत्कारणी लावू नये? सतत हातात खिशात Smart Phone ठेवणे आवश्यक आहे का? प्रत्यक्ष व्यक्ती भेटतात तेव्हा काय बोलावे सुचत नाही. मनमोकळेपणाने गप्पा होत नाहीत, जो तो सतत घाईत असल्यासारखे वागतो.

२०१६ संपले - कवयित्री अनुराधा म्हापणकर, त्याबद्दल म्हणतात

“वर्ष संपत आलं.... अखेर

झयरी कोरीच राहून गेली

लिहू म्हटलं... लिहिण्या आधीच

नवी आठवण वाहून गेली”

तुम्हा वाचक सभासदांना लिहिते करण्यासाठी ह्याच अंकात २०१७ च्या निबंध स्पर्धेसाठी विषय दिलेले आहेत. जास्तीत जास्त सभासदांनी स्पर्धेत भाग घ्यावा हीच आमची अपेक्षा!

वसंत धुपकर, मो. ८९७५२९८०४९

युरोप 2017

चला, युरोप नुसतं बघायला नाही, तर पूर्णपणे जगायला...

मॅंगो हॉलिडेज्ची एक्झॉटिक युरोप टूरच का?

- संचालकांचा स्वतःचा 24 वर्षांचा व 203 युरोप टूरचा अनुभव.
- उत्कृष्ट नियोजन आणि अप्रतिम टूर प्रोग्रॅम.
- 24 तास काळजी घेणारा टूर मॅनेजर.
- 100% प्रामाणिक किंमत, कोणतेही छुपे खर्च नाहीत.
- उत्कृष्ट हॉटेल्समध्ये वास्तव्य व आतिशान वसोसमधून प्रवास.
- अखल्या भारतात कुणीही दाखवत नसलेली काही हटके ठिकाणे.
- पु. लं. नी 'जावे त्यांच्या देशा' मध्ये वर्णन केलेल्या ब्लू ग्रोटोची अवर्णनीय दैवी निळाई बघण्याची अनमोल संधी, फक्त आणि फक्त मॅंगो हॉलिडेज् सोबतच!
- लुडवीग - 2 नी बांधलेला, परिकथेत शोभावा इतका सुंदर नॉशविन्स्टाईनचा कॅसल म्हणजे ज्योळ्यांना पर्वणीच. संपूर्ण ऑटोमोबाईलचा इतिहास जिवंत करणारे, जर्मनीतील मर्सिडिजच्या फॅक्टरीमधील अल्ट्रा मॉडर्न म्युझियम.
- याशिवाय युरोस्टारमधून लंडन ते पॅरीसची सफर, डकाचच्या कॉन्सन्ट्रेशन कॅम्पला भेट, मार्कंट टिटलीस, यूगफ्राव, आयफेल टॉवर, लंडन आय, कोहीनूर, मॅडम टूसाँज वॅक्स म्युझियम, लिडो शो, ट्युलिप गार्डन, स्वरोवरकी, व्हेनिस, पिसा, रोम, गंडोला राईड आणि भरपूर काही.

आजच्या कुठल्याही युरोप मार्गदर्शन मेळाव्यामधून ऑन द स्पॉट बुकिंग केल्यास सक्ती ड्रॉमध्ये युरोपचा एक महिन्याचा अनलिमिटेड प्रवासाचा पास मिळण्याची सुवर्णसंधी!

31 जानेवारी 2017 पर्यंत युरोप टूरचे बुकिंग करणाऱ्या भाग्यजातिकांसाठी एकासा सक्ती ड्रॉ मध्ये संपूर्ण युरोप टूर मिळण्याची सुवर्णसंधी!

* बरी लग्न

पुणे: 302, स्वोर्जस कॅन्टिल, लॉ कॉलेज रोड, पुणे 411 004 फोन: (020) 2544 4415 / 16 / 17 / 18

मुंबई: 5, आदि हाऊस, नॉर्थ चोखले रोड, फोर्टुगीज घर्ष जवळ, वादर (प) मुंबई 400 028.

फोन: (022) 2433 5500 / 11 / 22 / 33

ठाणे: 702, हुलसी चॅम्बर्स, तीन पेट्रोल पंप, एल. बी. एस. रोड, ठाणे - 400 602 | मोबाईल: 83800 39503

मोबाईल: 83800 39505

Follow Us On: f t

www.mangoholidays.in

Email: info@mangoholidays.in

Unit Varta - Mumbai Zonal Sub-Centre

Shri.R.S.Rajiwadekar, Principal Secretary, Mumbai ZSC has advised that the Managing Committee of the Mumbai Zonal Sub-Centre at its meeting held on the 6th January 2017 has decided to hold **the 30th Annual General Meeting of our Association's Mumbai Zonal Sub-Centre on Thursday the 23rd February, 2017 at 11.00 a.m. at Shri Shivaji Mandir (Natya Gruha), Opp. Plaza Theatre, N.C. Kelkar Path, Dadar (W), Mumbai 400 028.**

He also advised that the Agenda of the Meeting and the Report of the Managing Committee will be given to the members at the time of registration at the venue. In the said Meeting various other matters were also discussed. This decision not to print a detailed Notice of the AGM and the Managing Committee Report has been taken in view of the Post Office rules.

Unit Varta : Pune ZSC

Members helped Branches to deal Demonetisation situation

Our members have extended support to the branches in Circle in dealing the war like situation, post demonetisation. The Corporate Centre instructions regarding hiring the services of retired cashiers were spread amongst the members. Some of them immediately reported to their pension paying branches and started working. Other members helped in managing and guiding the long queues at branches, helping the public in filling up the forms etc. Due to User ID and Password difficulties, the retired cashier could not handle the computers in Cash Dept, but they extended the other services. Some senior pensioners also expressed desire to help the branches without any remuneration. The office bearers were visiting branches with a view to give support and help them. We feel proud of the dedicated services rendered by the working staff as also by our members to the community in this crucial situation.

शोक वार्ता

कळविण्यास अत्यंत दुःख होत आहे की, सर्व सभासदांना 'वाढदिवसाच्या शुभेच्छा' पाठवणारे आपले एक मित्र श्री. माधव काशिनाथ बापट (वय ७६) यांचे २६ डिसेंबर २०१६ रोजी पुणे मुक्कामी दुःखद निधन झाले. अत्यंत शांत व सरळ स्वभावाचा हा मित्र सेवानिवृत्तीनंतर घरी स्वस्थ न बसता, जमेल ते काम करण्याचे उद्देशाने आपल्या असोसिएशनमध्ये दाखल झाला. सभासद झाल्यावर, मुळात सामाजिक कामाची आवड असल्याने, वाढदिवसाच्या शुभेच्छा पाठवण्याचे काम स्वेच्छेने स्विकारले. आपल्या कुटुंबियांच्या सक्रिय सहभागासह अत्यंत चिकाटीने हे काम सतत ११ वर्षे करून एक आदर्श घालून दिला. या त्यांच्या अतुलनीय व बहुमोल कार्याबद्दल असोसिएशनने २०१२ साली पुणे येथील वार्षिक सभेमध्ये त्यांना

'कै.ल.ना.पाबळकर स्मृति सुवर्णपदक' प्रदान करून त्यांचा यथोचित सन्मान केल्याचे सर्वांच्या स्मरणात असेलच. २०१२ नंतर शुभेच्छा पाठविण्याचे हे काम आपले एक सभासद श्री.प्रमोद चाटे यांनी सुरू ठेवले आहे.

२ जून १९४० रोजी पुण्यातील एका सुसंस्कृत व मध्यम वर्गीय वैदिक कुटुंबात त्यांचा जन्म झाला. श्री.बापट यांचे शालेय व पदवीपर्यंतचे शिक्षण पुण्यात झाल्यावर १९६२ साली पुणे मुख्य शाखेत ते क्लार्क म्हणून रुजू झाले. त्या नंतर पुणे, फलटण, यावल, वरणगाव, इंदापूर इत्यादी शाखांमधून विविध पदांवर अधिकारी म्हणून काम करून, ३८ वर्षे सेवा झाल्यावर ३० जून २००० रोजी ते सेवानिवृत्त झाले.

श्री.बापट यांचे निधनानंतर, त्यांचे इच्छेप्रमाणे 'नेत्रदान' करून त्यांनी समाजाप्रति असलेल्या आपल्या दायित्वाचे उत्कृष्ट दर्शन घडवून एक आदर्श घालून दिला आहे. अशा या आपल्या निरलस सेवा देणाऱ्या सभासदाच्या प्रेरणादायी स्मृतिस असोसिएशनतर्फे आदरांजली ! असोसिएशन श्री.बापट यांच्या कुटुंबियांच्या दुःखात सहभागी आहे. तसेच हे दुःख सहन करण्याची शक्ति त्यांचे सर्व कुटुंबियांना लाभो आणि श्री.बापट यांच्या आत्म्यास शांती मिळो हीच ईश्वर चरणी प्रार्थना.

(We reproduce the instructions contained in Bank's Circular No.:CDO/P&HRD-PPFG/82/2016-17 dt.6th Jan. 2017)

**FAMILY FLOATER GROUP MEDICLAIM POLICY FOR SBI RETIREES (POLICY – 'B')
RENEWAL OF POLICY**

Please refer to Bank's e-circular No. CDO/P&HRD-PPFG/78/2016-17 dated 28th December, 2015 through which introduction of Group Mediclaim Policy for SBI retirees (Policy - B) was advised, and clarifications issued vide subsequent ecirculars No. CDO/P&HRD-PPFG/84/2015 – 16 dated 8th January, 2016; No.CDO/P&HRD-PM/93/2015 – 16 dated 9th February, 2016; No. CDO/P&HRDPPFG/105/2015 – 16 dated 18th March, 2016; No. CDO/P&HRD-PPFG/106/2015 –16 dated 19th March, 2016 and No. CDO/P&HRD-PPFG/34/2016 – 17 dated 21st June, 2016.

2. The policy (Policy-'B') was launched on 16.01.2016 and is due for renewal on 15.01.2017. As per the terms of the policy, the rates for renewal of the policy would be negotiable if the claim ratio exceeds 140%. The Insurance Company (United India Insurance Co. Ltd.) advised that the claim ratio had already far exceeded the level of 140% as on 15th November, 2016 and will increase further by the end of policy term in January 2017. Accordingly, the Insurance Company quoted renewal premium rates with very high loading percentages.

3. With a view to rationalizing the renewal premium, negotiations were held with the representatives of the Insurance Company as well as the brokers M/s Anand Rathi Insurance Brokers Limited. Based on past claim record, following modifications were also made in the policy to contain the value of premium without materially altering the benefits of the earlier scheme.

Modifications :

- a) Reduction in Domiciliary hospitalization reimbursement from 15% to 10% (except under treatment for Cancer, where domiciliary has been kept at 15%) - the average claim amount under domiciliary treatment till now is less than 10% under any of the plans. Further, more than 95% of the total claims under domiciliary treatment are well covered even within 10% cap in any plan.
- b) Reduction in Room Rent and ICU Rent in Plans 'D' to 'H' – the maximum room / ICU rent charges for most hospitals even at major centres is under Rs. 11000/-.
- c) Discontinuation of Plans 'G' (Sum Assured – Rs. 20 Lacs) – few claims above Rs. 15.00 lacs have been made in Plan 'G'; and members of Plan 'G' can be covered under Plan 'F' where sum assured is Rs. 15.00 lacs.

4. The Central Office Human Resources Committee (CHRC), in its meeting held on 31st December, 2016 has approved the aforementioned modifications in the policy and has also approved renewal of the policy on the revised rates as detailed in the table below.

Plan	Sum Insured Rs. in Lacs	Domiciliary Treatment		Room Rent Max. Ceiling Rs.		ICCU Rent Max. Ceiling Rs.		Annual Premium per family (excluding ST & Swachh Bharat Cess) (Rs.)	
		Existing	Revised	Existing	Revised	Existing	Revised	Existing	Revised
A	3.00	15%	10%	5,000	5,000	7,500	7,500	5,175	15,836
B	4.00	15%	10%	5,000	5,000	7,500	7,500	6,880	21,053
C	5.00	15%	10%	7,500	7,500	9,000	9,000	8,880	27,173
D	7.50	15%	10%	15,000	7,500	18,000	9,000	12,270	34,418
E	10.00	15%	10%	15,000	11,000	18,000	11,000	16,500	42,075
F	15.00	15%	10%	15,000	11,000	18,000	11,000	24,850	63,368
G	20.00	15%	NA	15,000	NA	18,000	NA	32,500	NA
H	25.00	15%	10%	15,000	11,000	18,000	11,000	41,450	1,16,268

*For treatment of Cancer, the domiciliary expenses has been kept at 15%

- a) The policy will continue to be available to the existing members enrolled who retired on or after 1st January, 2016 / Spouses of employees who die in service on or after 1st January, 2016 and existing non members of REMBS, their spouses and disabled child / children if any, subject to payment of renewal premium.
- b) Pensioners who have retired on or after 1st January, 2016 / Spouses of employees who die in service on or after 1st January, 2016 and existing non members of REMBS, their spouses and disabled child / children who were eligible to join the policy last year, but could not enroll may be permitted to join the policy.
- c) Employees who are members of National Pension System will be allowed to join on completion of 20 years of confirmed service, as hitherto.
- d) The policy will continue to be available to the pre-merger retirees/surviving spouses of pre-merger retirees/ deceased employees of erstwhile State Bank of Saurashtra (e-SBS), erstwhile State Bank of Indore (e-SBIN) and e-SBICI.
- e) The policy will continue to be available to the Independent Directors of the Bank as hitherto, subject to payment of premium from their own sources.
- f) New retirees of Associate Banks, which are expected to merge shortly, may be permitted to join the policy post merger of the Banks.
- g) Pensioners 'removed' from service may be permitted to join the policy but those 'dismissed' from service may continue to be excluded as hitherto.
- h) Eligible new retirees / spouses of deceased employees will be allowed to join the Policy 'B' within three months from the date retirement / death by paying the premium from their own sources on pro-rata basis.

5. Other Instructions :

- a) Prospective members can opt for any one of the schemes by paying the premium from their own sources.
- b) Existing members covered under any plan will have the option to switch to a different plan (higher sum insured or lower sum insured as desired) subject to payment of appropriate premium.
- c) Existing members can renew their policy or choose a different plan within a period of three months from the date of commencement of policy (i.e. upto 14th April, 2017). However, the coverage will commence from the date of payment of full premium and will be valid till the date of expiry of policy.
- d) Registration of membership and payment of premium should invariably be done on the same day to avoid reconciliation issue at a later date. Members' PF Index No. and name should be clearly mentioned in the description column in CBS while transferring the amount.
- e) In respect of Whole Time Directors and Retired Dy. Managing Directors, who are eligible for 100% reimbursement of medical bills, we propose that the bills may be paid upfront by the Pension Paying Branch of the office as and when the bills are submitted. Reimbursement of bills may subsequently be claimed from the TPA for settlement of outstanding.

All other terms of policy and instructions relating to the scheme will remain the same. Revised application form is enclosed in **Annexure-I**. (printed on the next page)

6. Please bring the contents of the circular to the knowledge of all concerned. Please also issue necessary instructions to all branches and offices under your administrative control to prominently display notice in this regard on the branch / office notice board along with the modifications in the Scheme for information of the pensioners. Additionally, arrange to disseminate the contents of the Circular through the office bearers of Circle Pensioners' Association so that all the existing members and eligible retirees are made aware of the modifications.

ANNEXURE-I

GROUP MEDICLAIM POLICY FOR SBI RETIREES (POLICY-B)

APPLICATION FORM FOR POLICY-'B' (16.01.2017 – 15.01.2018)

Chief Manager
State Bank of India,
Zonal office,
_____

Affix coloured joint photograph
of the member and spouse

Dear Sir,

SUB: Family Floater Group Health Insurance Policy for SBI Retirees
Policy Period : 16.01.2017 – 15.01.2018

I am interested in joining the Family Floater Group Health Insurance Policy 'B' of State Bank of India and furnish the required information as under:

Sl.	Particulars	Remarks
01	P.F Index No.	
02	Name	
03	Name of the Bank	SBI/e-SBS/e-SBIN
04	Date of joining the Bank	
05	Date of confirmation in service	
06	Date of Retirement	
07	Retired as	Clerical/Sub-staff/JMGS-I/MMGS-II/MMGS-III/SMGS-IV/SMGS-V/TEGS-VI/TEGS-VII/TEGSS-I/TEGSS-II
08	Age (in years) as on the date of retirement	
09	Gender	i. Male ii. Female
10	Type	i. Pensioner ii. Family Pensioner
11	Category (Please tick mark)	i. SBI retirees on completion of pensionable service in the Bank. ii. Members of National Pension System on completion of 20 years of confirmed service in the Bank. iii. Spouse of SBI employee who died whilst in

		service or after retirement. iv. Pre-merger retirees of e-SBS and e-SBIN on completion of pensionable service in the concerned Bank. v. Surviving spouses of pre-merger retirees /deceased employees of e-SBS and e-SBIN. vi. Existing member of SBIREMBS, e-SBS REMBS and e-SBINREMBS. vii. Pensioners removed from service and receiving pension.											
12	Whether dismissed or terminated from service. (Tick)	Yes / No											
13	Whether Rule 19(3) was invoked on attaining the age of retirement (If yes, please furnish the details of the disciplinary case, date of its conclusion and penalty, if any imposed)	Yes / No											
14	Date of Birth	dd/mm/yy											
15	Date of Death (in case of deceased employee / pensioner)	dd/mm/yy											
16	Address for communication	House No.											
		Street No.											
		Nearest Landmark											
		Post Office											
		Police Station											
		City											
		State											
		Pin Code											
17	Landline No. (with STD code)												
18	Mobile No.												
19	Email ID												
20	Name of Spouse (if any)												
21	Date of Birth of Spouse	dd/mm/yy											
22	Name of disabled Child / Children (if any). (Attach valid disability certificate issued by medical officer not below the rank of Civil Surgeon)	Sl	Name of the disabled child							Date of Birth			
										dd/mm/yy			
										dd/mm/yy			
23	Name of the pension/family pension paying branch	Name of the Branch							Code No.				
24	Pension Account No. (11 digit)												
25	IFSC Code												

26	Sum Insured opting for (Please tick the appropriate scheme) ST= Service Tax @14% SBC= @ 0.5% KKC= @ 0.5% Total = 15%	SI	Plans	Sum Insured	Premium	ST + Cess	Total (Rs.)
		1	A	Rs. 3.00 lac	15,836/-	2,375/-	18,211/-
		2	B	Rs. 4.00 lac	21,053/-	3,158/-	24,211/-
		3	C	Rs. 5.00 lac	27,173/-	4,076/-	31,249/-
		4	D	Rs. 7.50 lac	34,418/-	5,163/-	39,581/-
		5	E	Rs. 10.00 lac	42,075/-	6,311/-	48,386/-
		6	F	Rs. 15.00 lac	63,368/-	9,505/-	72,873/-
		7	H	Rs. 25.00 lac	116,268/-	17,440/-	133,708/-

Declaration of Nominee/s :

I, Mr./Mrs./Ms. _____, a retired employee / spouse of the deceased employee / pensioner of the Bank do hereby assign the money payable by "**United India Insurance Co. Ltd.**" in case of my death to Mr. / Mrs./ Ms. _____ Relation _____ and further declare that his/her receipt shall be sufficient discharge of the company.

Debit Authority :

I am aware that I along with my spouse and disabled child/children will be eligible for a health insurance cover of Rs. _____ lac under the Family Floater Group Health Insurance policy. I hereby authorize the Bank to debit the annual insurance premium amount of Rs. _____ to my pension / family pension account No. _____ now and to renew the policy every year by debiting the renewal premium as communicated by the insurance company to my above account without further reference to me unless my intension not to renew the policy is informed to at least one month in advance of the renewal date. I undertake to keep sufficient balance in my above account for debiting current insurance / renewal premium failing which the policy may not be issued / renewed. I am also aware that Bank may at its sole discretion can modify the terms and conditions of the policies from time to time.

Place : _____

Date : _____

_____
Signature of Retired Employee / Spouse

For office use only

Certified that Shri / Smt. _____ is a retired employee / spouse of the retired / deceased employee of the Bank and he / she has remitted the insurance premium as per the following details:

Transaction No. (Journal No.) _____	Date : _____	Amount : _____
---	---------------------	-----------------------

State Bank of India

Name of the Forwarding Branch (Code No.): _____

Place : _____	_____ Signature of the Branch Manager with seal
Date : _____	

.....
(Acknowledgement to be given by the Bank is printed on next page)

ACKNOWLEDGEMENT

(to be given to the applicant by the branch receiving the Form)

Received from Shri/Smt. _____

Application for membership of Family Floater Group Mediclaim Policy 'B' along with Insurance Premium including Service Tax, Swachh Bharat Cess and Krishi Kalyan Cess of Rs. _____ for onward submission to Admin Office.

Date _____

Branch _____

Stamp of the Branch

Signature of the officer receiving the Form

4.

*****

(We are publishing hereunder four letters written by our Federation to the Management of the SBI, in respect of FFGHI Scheme and other issues)

*****

**Letter No 1:
CC-16**

Date: 23rd October, 2016

FAMILY FLOATER MEDICLAIM INSURANCE SCHEME -GROUP 'B' POLICY

We have to advise that the above policy is due for renewal before 16th January 2017. We understand that our Bank and M/s Anand Rathi Insurance Brokers Ltd with United India Insurance Co Ltd had several rounds of discussion before finalising the scheme "B". Our Federation was also indicated by the two agencies that the increase will be threefold in view of the claims settled/to be settled. Now a stage has come where in the retirees/pensioners have to choose any of the 7 categories of insurance options commencing from Rs 3 lacs to Rs.25 lacs with 10% provision for domiciliary facility.

The proposed premium for Rs 3 lacs sum insured is Rs 17,900/- approximately. This sum seems to be very huge for a pensioner/family pensioner retired as the pension received by them is just not equivalent to meet the premium specially for those who retired 15 year ago. The superannuation benefits received a decade ago might have got evaporated to meet various exigencies in the past. We, therefore, suggest you to examine for creation of two stages below Rs 3 lacs (Rs. 1 lac /Rs. 2 lacs) to enable the pensioner/family pensioner to choose one among them according to the need. In the alternative we request the Bank to consider subsidising the premium amount especially because it is a welfare measure which the Bank was kind enough to extend and has been continuing or a loan with staff rate of interest.

We have also made a request to consider the admission of "Removed" category of retirees to eligible retirees who could not join the scheme before 31st May 2016 under various categories for admission to the Insurance Scheme. This was discussed and agreed by the Bank during the recently concluded structured meeting at SBSC, Hyderabad. We draw your kind attention to our letters Nos CC-7 & 8 dated 17-10-2016 on the above subjects.

We request to consider the above submission positively while issuing the instructions on the captioned scheme.

*****

**Letter No. 2:
CC-18**

DATE: 28th December 2016

**SBI EMPLOYEES' MUTUAL WELFARE SCHEME
PAYMENT OF MONTHLY FINANCIAL RELIEF**

We wish to bring to your kind notice that different practices are being followed at Circles/AOs with regard to payment of monthly financial relief to the spouses of the deceased members of the captioned scheme. The family pensioners advised that they are denied of financial relief without stating any reason for stopping payment under the captioned scheme.

In this connection, we draw your kind attention to letter No. CDO/PPG/BVS/86 dated 18th April 2002 (copy enclosed) wherein the Corporate Center clearly advised that the monthly financial relief is payable to the surviving spouse on the death of a member during the service or after retirement and advised the Circles to verify the position prevailing in this regard and ensure compliance with the above instructions.

In the circumstances stated above, we shall be glad if you will once again arrange to issue clarification on the captioned scheme and ensure payment of financial relief to all the eligible family pensioners who are the members under the scheme.

*****

**Letter No 3 :
CC-17**

Date: 30th December, 2016

FAMILY FLOATER MEDICLAIM INSURANCE SCHEME-GROUP 'B' POLICY

We invite your kind reference to our letter No CC-16 dated 23rd December, 2016 and followed up by telephonic conversation on the same day by the undersigned. Now, 45 thousand pensioners / family pensioners are left with less than 18 days to renew the Insurance Policy for the year 2017-2018 concluding by 16th January, 2017.

The scheme was introduced from 16th January, 2016 to the non- members of REMBS with some exceptions to become members of Group "B" Policy. Later the Bank discontinued the REMBS at less than Rs One lac. In the beginning there was lot of confusion at the Branches for processing applications and remittance of amount etc. It is not out of context to say that many of the Branches were neither aware nor conversant with the scheme and to tide over the situation our Federation through their affiliates took the gigantic task of approaching the Branches despite their aversion to hear our representatives. It is true that almost 50% of Policy B holders did not make any claim at all, the figures of utilization are a guesstimate on the higher side. We would like to submit that the premium with a provision of 10% for domiciliary treatment in some Nationalised Banks has been pegged at Rs.17400/- for Rs 4 lacs and Rs 13000/- for Rs 3 lacs which are several thousands less than the premium quoted in our case. It is also observed that the highest % increase in the rate is for Rs 5 lacs policy. The reason for this is not understood. We are unable to appreciate the calculation of premium with various percentage for domiciliary facilities as in other Nationalized Banks the difference between the premium with domiciliary and without domiciliary is substantial. Now there is a change in the system of enrolment of existing members, the scheme has been made online, we are afraid that the same situation of ignorance as at the beginning may be prevailing at the Branches even now and finally many of the members may lose the option of renewing the Policy which the Bank should not allow to happen. The recently announced "incentive" by GOI for online transactions by way of discount of 10% ought to be made available to us also.

There is an urgent need to make the Branches aware of the introduction of new procedure to upload the renewal applications for the amount opted by the members.

As mentioned earlier, the retirees remained trapped in the situation as there are no checks and controls over the percentage of utilisation factor as claimed by the Insurance agency and M/s Anand Rathi Insurance Brokers resulting in increase in enhancement of premium by 300% which is found to be costly for the pensioners to meet the renewal amount within a year of its inception. Since as on the date of this letter there are no clear instructions on the renewal of policy, every day hundreds of pensioners are making enquiries about the details of the scheme and we have no specific answer to share with them.

The demonetisation of currency by GOI has made every bank staff member to work hard for more than 12 hours a day. The situation has been accentuated in our Bank and we are proud of the leading role played by it in rendering a very dedicated service to the Nation. Mostly the Bank branches are unable to handle any business other than disposal of customers with cash. We are afraid the position may not normalise soon, as even after 49 days the queues in front of the Branches do not appear shortened and under these circumstances how far the staff at the Branches can accommodate the pensioners for online entry for renewal is doubtful. Despite our constant follow-up with Corporate Center, the Bank, unfortunately, does not appear to take responsibility in this regard for the medical care of retirees in spite of some such advices from GOI. The Bank did not prefer to call the representatives of the Federation for a discussion and proceeded unilaterally to go ahead apprehending strong objection for the hike in premium by 300%.

We look forward to hear clear instructions from Corporate Center on the Insurance scheme at the earliest possible time to make necessary preparation on the part of pensioners to decide about the premium to be opted and the source to secure that. We would also say that whenever the renewal is possible to be made, this should have effect from 16th January, 2017.

*****

Letter No. 4 :

2nd January 2017

Re: Family Floater Mediclaim Insurance Scheme-B

We refer to our letter dated 07.12.2016 on the captioned subject and trust that our request for subsidy would receive your kind consideration.

It may be recalled that at the request of the Federation, the Bank had last year negotiated with the Insurance Company to provide medical cover in addition to REMBS to those pensioners also who could not, for one reason or other, become members of REMBS.

We had, as a Federation, whole heartedly participated for enrolling of the left out pensioners in the spirit of a joint welfare measure. As a result of the participation of the Federation, nearly 43,000 pensioners additionally joined the insurance scheme, under Policy B.

The policy is coming up for renewal on the 16th January, 2017. We were expecting that there would be mutual consultation about the premium and other related issues between Bank and the Federation. We now understand that the Bank has regrettably decided to proceed with the renewal exercise without providing any forum to the Federation to place their point of view. Unfortunately, it seems that the premium rates have been increased to unrealistic levels. We had, inter alia, suggested that some additional variance by way of lesser Room/ICU rentals and options for non-domiciliary treatment policies. These suggestions, it would appear, have not been considered and ignored.

In view of the foregoing and having regard to the ad-hoc manner in which it has been decided to ignore the genuine suggestions of the Federation, we are constrained to submit that it would not augur well with the Federation to participate in the imminent renewal exercise with the pensioners by the Insurance Company and its associates.

We reproduce below the instructions issued by Bank for the deposit of amounts of Premia received / credited in a special A/c maintained for the purpose

It has been advised to All Zonal Offices/LHOs by AGM (PPG), Corporate Centre, Mumbai, the following procedure for crediting the amount of premium collected from the pensioners/ family pensioners.

1. Premium (renewal as well as new membership) is to be deposited in the Centralized Current Account No. 35411898837 maintained at Madame Cama Road Branch, Mumbai. Please note that there should be individual entries for each pensioner. Please also ensure to mention PF no. and name of the member under Narration column in CBS.
2. One pager consent form / application form provided by the Brokers M/S AnandRathi should be used for renewal of existing members.

**GROUP MEDICLAIM POLICY FOR SBI RETIREES (POLICY-B)
CONSENT FOR RENEWAL OF POLICY-'B' (16.01.2017 – 15.01.2018)**

Chief Manager
State Bank of India,
_____ office/ Branch,
(zone name),

Dear Sir,

**SUB: Family Floater Group Health Insurance Policy for SBI Retirees
Policy Period : 16.01.2017 – 15.01.2018**

Name of Insured :	Date of Birth: (dd/mm/yy)
Name of Spouse :	Date of Birth: (dd/mm/yy)
PF Index No.	Address:
Mobile No. / Landline No.	
Email Id.	

(Please write in capital letters and as per your name appearing in the Pension Account)

I intend to renew my coverage under the Family Floater Group Health Insurance Policy 'B' of State Bank of India due for renewal on 15th January 2017. I hereby opt for the Plan _____ with Sum Insured of Rs. _____.

Please tick below	Scheme	Sum Insured (Rs. in lacs)	Room Rent (Max.Ceiling in Rs.)	ICU Rent (Max.Ceiling in Rs.)	Premium (without Tax)	Service Tax 15 %	Total Premium
		'A'	'B'	'C'	(Rs.)	(Rs.)	(Rs.)
	A	3.00 lac	5,000	7,500	15,836	2,375	18,211
	B	4.00 lac	5,000	7,500	21,053	3,158	24,211
	C	5.00 lac	7,500	9,000	27,173	4,076	31,249
	D	7.50 lac	7,500	9,000	34,418	5,163	39,581
	E	10.00 lac	11,000	11,000	42,075	6,311	48,386
	F	15.00 lac	11,000	11,000	63,368	9,505	72,873
	H	25.00 lac	11,000	11,000	1,16,268	17,440	1,33,708

Please process my renewal.

By debiting my SBI Pension Account No. for Rs. _____

or I hereby submit cheque of _____ drawn on _____ dated: _____ for Rs. _____

The Amount of Premium paid by the retiree will be credited/Transferred into the account no 35411898837 Maintained in the Name of Mediclaim Policy for SBI Retirees Policy B. Thanks & Regards,

Signature of Insured

Body and Organ donation

In the USA, there was a highly successful and wealthy businessman leading a luxurious life. As a generous person, he extended monetary and moral support to various charitable institutions.

His fleet of cars included a Bentex, the ultimate symbol of wealth. People envied him for his precious possession. At the fag end of his life he decided to bury his car ceremoniously, inviting all elite people of the society. They ridiculed his idea and also expressed their desire to purchase the antique possession at whatever cost the owner quotes. Our man did not yield and buried the car as planned. After the ceremony was over, the businessman disclosed the moral behind his crazy act, saying that, it is age-old practice to bury or burn human body after death. Instead, if one pledges to donate the body after death, it will create miracle and will give solace to large number of sufferers. To start with, I am narrating the procedure for eye donation.

Eye Donation :

Our country is a capital of diabetes and blind people. Out of the total blind population of the world, 15% happen to be Indians. Hardly, 8 to 10 thousand people volunteer to donate the eyes. Reason for this cold response is misconception and blind belief of the donors that after eye donation, the donor does not get rebirth. Contrary to this, the Sri-Lankans believe that eye-donation is a must to go to heaven after death. Positive impact of this is that 99% people donate the eyes after their death. This small country exports eyes i.e. corneas to 36 nations, including India.

Following are the precautions to be taken for successful eye donation

- a) Close the eyes of the deceased
- b) Put wet cloth or cotton on the eyes
- c) Switch off the fan; if air conditioner is available, keep it on.
- d) Put two pillows - total height 6 inches beneath deceased person's head
- e) Contact the eye bank and ensure that the eyes i.e. corneas are removed with 5-6 hours from the death of the donor.

Process of removing corneas takes hardly 20 minutes and neither the face of the deceased gets defaced nor is there a bleeding after removing the corneas. After this process is completed, eyes of the donor are closed and it gives the impression that the donor is sleeping.

Non-eligible Donors :

Persons died due to cancer, AIDS, jaundice, tetanus and the persons undergone cataract operation and the drowned persons are not fit to donate eyes. One donor gives eyesight to two persons and the name of the donor is not disclosed.

Organ Donation :

On 13th August, 2016 nation has celebrated organ donation day. To alleviate the sufferings of many patients, in 1994, GOI passed an act called "Transplantation of Human Organs' Act". The new Act broadens the concept of organ donation to include other organs, besides eyes and kidneys. Now it is also possible to transplant other organs like heart, lungs, liver & pancreas, other tissues like skin, bone cartilage veins, arteries, heart valves. Irrespective of age, all of us can be organ donors.

Brain Death :

It is an irreversible condition which results from a severe injury.

Natural Death :

In case of natural death, tissues like corneas, heart valves, skin, and bones can be donated. Regarding brain, all areas of the brain get damaged, brain stops functioning and a person cannot

sustain on his/her own. Vital body functions are maintained through ventilator which supplies oxygen and enable heart to beat. This maintains blood circulation to vital organs which can be harvested for transplantation.

Difference between brain death and coma :

Coma is a state of the deep unconsciousness where brain continues to function and person can breathe on his own. Brain remains functional and it still has a capacity to heal and person can come out of the state of coma. However, no organ is accepted from the patient in coma. As against this, brain death results from severe injury - like in the road accident or stroke, damage remains permanent and all functions of the brain stop totally.

It's a misconception that after organ donation, donors' body will be disfigured. The removal of organ is carried out by well trained surgeons and does not disfigure the body or change the way it looks.

Body Donation :

Body donation is to be made to medical colleges where medical students make use of the body for their study and research. The unwanted part of the body is respectfully buried or burnt by the college authorities.

Donor's Card :

Donor card is a way of expressing one's wish. It is like making a will. It is more important to let your family members and other relatives know your wish. Always keep the donor card with you. The card can also serve as an emergency card.

Organ or body donation does not require any expenses. It is considered as the best sacrifice by all religions. One organ donor can save seven lives.

I appeal to all our members to extend your support for this by donating something and also canvass for this noble cause.

(The above are the excerpts from the speech delivered by Shri Sudhakar Patil from Goregaon (E) in SBI Pensioner's Club at Andheri, Mumbai.)

Compiled by : **Ambadas Kashinath Kulkarni**, Mobile No. - 9324685434

*****

अभिनंदनीय

आपल्या नाशिक युनिटचे सदस्य श्री.अनिल मोहनलाल कोठारी यांनी इंदूर येथे दि. १६ ऑक्टोबर २०१६ रोजी 'जैन स्पेशल ग्रुप इंटरनॅशनल फेडरेशन' द्वारा आयोजित राष्ट्रीय स्तरावरील 'हिंदी गीत गायन' स्पर्धेत प्रथम क्रमांक मिळवला व यासाठी त्यांना 'व्हाईस ऑफ जेएसजी' हा किताब देऊन सन्मानित करण्यात आले. या स्पर्धेत नऊ राज्यातील स्पर्धकांनी भाग घेतला होता. जिल्हास्तरावरील तसेच राज्यस्तरावरील पूर्व स्पर्धेतही त्यांनी पहिला क्रमांक पटकावला होता. या यशाबद्दल श्री.अनिल कोठारी यांचे असोसिएशनतर्फे हार्दिक अभिनंदन.

*****

स्वच्छता अभियान

शिक्षक - आताच आपण 'स्वच्छता अभियान' हा धडा पूर्ण केला. स्वच्छतेला किती महत्त्व आहे हे आपण शिकलो.

पिटू आता तूसांग, रोज सकाळी केर काढून आपण घर स्वच्छ का करतो?

पिटू - पुन्हा केर करण्यासाठी.

प्रभाकर गुपचूप, पुणे,

मो. नं. ९८८१५७९४९९

(We are publishing here under two letters issued by Corporate Centre, addressed to one of our pensioners in respect of SBI Mutual Welfare Scheme for information of the members.)

RIGHT TO INFORMATION ACT. 2005
REFERENCE NO. : R - 2901150002

Ref. No. Prem /1684/15-16
Dt. 03. 03. 2015

With reference to your request letter dated 21-01-2015 received by us on 29-01-2015 under the provisions of the RTI Act, 2005 we advise, as under :

Query : 001 - If a member of the scheme expires during service, whether his spouse is entitled for financial relief available under the scheme.

Reply : yes.

Query : 002 - If a member of the scheme retires on attaining superannuation age, whether his spouse is entitled for monthly financial relief available under the scheme.

Reply : yes.

Query : 003 - A copy of the Mutual Welfare Scheme, with amendments if any may please be provided to me.

Reply : We have taken up with Corporate Centre to provide us latest edition of Mutual Welfare Scheme booklet. On receipt thereof, we shall provide the same to you.

02 - In terms of Section 19(1) of the Right to Information Act, 2005 FAA and GM LHO Ahmedabad Network I, State Bank of India Local Head Office, 7th Floor, Laldarwaja, has been designated as the Appellate Authority.

03 - Please acknowledge receipt.

*****

Ref. No. HR/GSC/451/3755
Dt. 14. 10. 2015

Clarification : SBI Mutual Welfare Scheme
Monthly Financial Relief, Death After Retirement

We refer to your letter dated 1st October, 2015 seeking clarification of monthly financial relief payable to the surviving spouse till his / her death or remarriage / to the dependent surviving parent(s) or brother/ sister of an unmarried employee.

2. In this connection, we have referred this matter to Corporate Centre and they have advised us that 'In case of death of member of SBI-EMWS after retirement, monthly financial relief is payable to the surviving spouse till death or remarriage. In case of death of an unmarried employee after retirement, monthly financial relief is payable to one of the dependent surviving parent/brother/sister.'

3. We have also advised to Vadodara Administrative Office to consider the request and make payment of monthly financial relief to Shri Hoshi Kotwal, Keki Chinoy, Renjitray Desai and Avinash Dholabhai.

व्यक्तिविशेष

अखंड सेवाव्रती श्री.नी.स.नागराज

पेन्शनर्स असोसिएशनच्या अकोला युनिटचा आधारवड असलेले श्री. नी.स. नागराज यांनी आपल्या कार्यशैलीने संघटनेत सभासदांप्रती असलेल्या मित्रत्वाच्या भावनेतून केलेल्या कार्याने व निवृत्तीच्या दिवशीच संघटनेचे तत्कालीन अध्यक्ष श्री. बी. आर. गद्रे यांच्या उपस्थितीत सदस्यत्व स्वीकारले. (दि. २८ फेब्रुवारी १९९३) पुढे नागपूर येथील श्री. आर. एम. चांदोरकर, श्री. एस. वाय. घाणेकर, श्री. वाय. पी. नानीवडेकर आदि अनेक सहकाऱ्यांच्या कार्यापासून प्रेरणा घेत त्यांनी १९९५ मध्ये अकोला युनिटच्या सचिवपदाची धुरा जी खांद्यावर घेतली ती आज २० वर्षानंतरही समर्थपणे व त्याच कार्यक्षमतेने वाहत आहेत. सदस्यांच्या समस्यांचे निराकरण करतांना बँकेच्या परिपत्रकांचा सखोल अभ्यास करून त्या मार्गी लावून सदस्यांना न्याय मिळवून देण्याची त्यांची हातोटी वाखाणण्याजोगी व म्हणूनच अनुकरणीयही आहे. आणि त्यांच्या ह्या गुणामुळे आजही बँकेच्या विभागीय कार्यालयातच नव्हे तर अकोला - वाशिम जिल्ह्यातील सर्व सभासदांमध्ये त्यांना आदराचे स्थान आहे. आपल्या सर्व सभासदांच्या मदतीने श्री. नागराज यांनी प्रकृतीच्या सर्व चढउतारांना खंबीरपणे व हिंमतीने तोंड देत अकोला-वाशिम जिल्ह्यात ९०% सभासद नोंदणीचे ध्येय गाठले आहे व त्याबद्दल आपल्या सर्व सहकारी मित्रांचा ते कृतज्ञपणे उल्लेख करतात. त्यांना २००६-०७ मध्ये श्री. एन. जी. मोरे सर्व्हिस अवॉर्ड प्रदान करून नागपूर झोनल सबसेंटरने गौरविले आहे. त्या दृष्टीने श्री. नागराज हे उक्त पुरस्काराचे विदर्भातील सर्वप्रथम मानकरी आहेत.

१९९२ मध्ये नागपूर विभागीय कार्यालयातील त्यांच्या कार्याबद्दल त्यावेळेच्या सीजीएम साहेबांनी मुंबई एल. एच. ओ. मध्ये त्यांना बोलावून कृतज्ञता प्रमाणपत्र (Appreciation Letter) दिले होते.

दीड वर्षापूर्वी स्थापन झालेल्या अमरावती झोनल सबसेंटरच्या स्थापनेत त्यांचा सिंहाचा वाटा आहे. ते अमरावती झोनल सबसेंटरचे केवळ मुख्य प्रवर्तकच नव्हेत तर खंदे पुरस्कर्ते होऊन त्यांनी आमहा सर्वांना प्रत्येक टप्प्यावर अमरावती झोनल सबसेंटरची घडी व्यवस्थित बसविण्यात बहुमोल सहकार्य केले व आजही त्यांची तीच भावना आहे.

अशा ऋषीतुल्य, निरलस व अखंड सेवाव्रती श्री. नागराज

ह्यांना त्यांच्या सहधर्मचारिणी सौ. सरल यांची सुद्धा तितकीच व प्रत्येक ठिकाणी अगदी सावलीसारखी साथ आहे. श्री. नागराज ह्यांना पुढील वाटचालीसाठी अनेकानेक शुभेच्छा. त्यांना उदंड, निरामय व दीर्घायुरोग्य लाभो हीच ईश्वरचरणी प्रार्थना.

अविनाश निमदेव,

अध्यक्ष अमरावती झोनल सब सेंटर

*****

स्पर्श

स्पर्शाची जादू स्पर्शानेच कळावी
उमगेना मजला वर्णन कशी करावी?
स्पर्श चिमुकल्या इवल्याशा त्या गोजिन्या हाताचा
स्वर्गसुख ते काय याहुनी प्रत्यय न ये ज्याचा ॥ १ ॥

अभागिनी त्या भगिनी म्हणू का ज्या गमाविली या सुखा
ठेविली पाळणाघरी निज बाळा घेऊनी नुसता मुका
बाळा सोडुनी दूर होताना आईचे मन गलबले
पण स्पर्शावाचुनी चिमुकल्यास ते मनही कैसे कळे! ॥२ ॥

नात्यानात्यासवे बदलते स्पर्शाची भाषा
अबोल स्पर्शही मनी फुलवितो सहजीवनाची आशा
स्पर्श मखमली मोरपिसाचा समर्पणाची जाणीव सांगे
इथेच जुळती प्रेमी जीवांच्या प्रीतीचे रेशीम धागे ॥ ३ ॥

हवाहवासा तरीही नकोसा स्पर्श आजला वाटे
धकाधकीच्या जीवनात या भरले सारे काटे

चोरपावली वृद्धत्वाची चाहूल स्पर्शून जाई मनाला
आणि वाटे जाणिवेतला स्पर्श तरी आहे का उरला? ॥४ ॥

संवाद हरवला मनामनाचा यांत्रिक तो झाला
यंत्राला स्पर्श करा अन् यांत्रिकतेने बोला
स्पर्शाची जादू स्पर्शाने कधी न कळावी
उमगले आज हे मजला की ती मनानेच जाणावी ॥ ५ ॥

८४/१६

सीमा श्री. चित्रे
९६६५०७१०९१

(दि. २ जानेवारी २०१७ रोजी संपादक मंडळाची वार्षिक सभा पार पडली व त्या सभेत खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आल्याचे श्री. क्रान्तिसेन आठवले, मुख्य संपादक 'संवाद' यांनी कळवले आहे.)

'संवाद' लेखस्पर्धा २०१७

दरवर्षी प्रमाणे यंदाही 'संवाद' तर्फे लेख स्पर्धा २०१७ जाहीर करताना विशेष आनंद होत आहे. या स्पर्धेत जास्तीत जास्त सभासद/सहसभासद भाग घेऊन ती यशस्वी करतील अशी आशा आहे.

स्पर्धेसंबंधी माहिती

विषय : १. दीर्घायुष्य शाप की वरदान किंवा

२. गत आयुष्याचा ताळेबंद

स्पर्धेसाठीचे सर्व लेख ३१ मार्च २०१७ पर्यंतच आमचेकडे पोचतील अशा बेताने पाठवावेत. कोणत्याही कारणास्तव अंतिम मुदत वाढविली जाणार नाही.

पारितोषिकांचे स्वरूप

पुरुष विभाग	-	प्रथम क्रमांक रु. १०००/-
		द्वितीय क्रमांक रु. ७५०/-
		तृतीय क्रमांक रु. ५००/-
स्त्री विभाग	-	प्रथम क्रमांक रु. १०००/-
		द्वितीय क्रमांक रु. ७५०/-
		तृतीय क्रमांक रु. ५००/-

इतर महत्वाच्या सूचना

१) ही स्पर्धा केवळ स्टेट बँक ऑफ इंडिया पेन्शनर्स असोसिएशनच्या सभासदांसाठी व सहसभासदांसाठीच आहे.

२) लेखन आरवीव फुलस्केप (पांढरा कागद) कागदावरच भरपूर समास सोडून, दोन ओळीत जास्तीत जास्त अंतर सोडून कागदाच्या एकाच बाजूस लिहिलेले असावे. पाठपोट लिहू नये. अक्षर वाचनीय असावे. लेखाच्या सुरुवातीस उजवीकडील कोपऱ्यात लेखकाने आपले संपूर्ण नाव, पूर्ण पत्ता (पिनकोड नंबरसहित) सभासद क्रमांक, तारीख व फोन नंबर लिहावा. लेखाच्या शेवटी आपली सही, त्याखाली आपले संपूर्ण नाव, पूर्ण पत्ता, फोन नंबरसहित लिहिणे आवश्यक आहे.

३) लेखाची मूळ प्रतच पाठवावी. झेरॉक्स, कार्बनप्रत पाठवू नये.

४) स्पर्धेसाठी लेख पाठवताना पाकिटावर मोठ्या अक्षरात 'संवाद' लेख स्पर्धा २०१७ असा स्पष्ट उल्लेख करून पुरेसे पोस्टेज

लावूनच असोसिएशनच्या पुणे येथील पत्त्यावर पाठवावा. लेखाबरोबर इतर साहित्य, असोसिएशन संबंधीचा मजकूर पाठवू नये. त्यासाठी स्वतंत्र पाकिट पाठवावे.

५) ज्या सभासदांना/सहसभासदांना 'संवाद लेखस्पर्धे'त यापूर्वी पारितोषिक मिळाले आहे अशा सभासदांनी/सहसभासदांनी स्पर्धेसाठी लेख पाठवू नये. स्पर्धेसाठी लेख कृपया कुरिअर अथवा रजिस्टर पोस्टाने पाठवू नये.

६) स्पर्धेसाठी लेख पाठवताना स्पर्धेसंबंधीचे सर्व नियम व अटीचे पालन केल्याची खात्री करूनच लेख पाठवावा. सूचना व अटीचे उल्लंघन करून पाठवलेल्या लेखांचा स्पर्धेसाठी विचार केला जाणार नाही, याची लेखक सभासदांनी नोंद घ्यावी.

७) संपादक मंडळाचा निर्णय अंतिम राहिल.

८) स्पर्धेसाठी स्त्री/पुरुष विभागातून प्रत्येकी कमीत कमी २५ निबंध अपेक्षित आहेत. यापेक्षा कमी निबंध आल्यास स्पर्धेसंबंधी निर्णय राखून ठेवण्यात येईल.

स्पर्धेचा निकाल मे २०१७ च्या 'संवाद' मध्ये प्रसिद्ध होईल. विजेत्यांना पारितोषिके या वर्षीच्या सर्वसाधारण सभेत अध्यक्षाने हस्ते प्रदान करण्यात येतील.

- संपादक मंडळ

आयुष्याचा जोडीदार

आनंदात असताना सुरवात भागीदार कुणीही चालतं

पण दुःखात रडताना अश्रू पुसताना

आपलंच माणूस लागतं ॥१॥

घोळक्यात असताना दंगामस्ती करायला कुणीही चालतं।

पण एकांतात असताना गुपित सांगायला

आपलंच माणूस लागतं ॥२॥

वरवरच्या जखमांना फुं कर घालायला कुणीही चालतं।

पण मनात खोलवर रूजलेल्या जखमांना

आपलंच माणूस लागतं ॥३॥

काळाच्या अंधारात विरणाऱ्या आठवणीसाठी कुणीही चालतं।

पण मनाच्या कप्यात घर करण्यासाठी

आपलंच माणूस लागतं ॥४॥

कायमच रूसण्यासाठी अबोला धरण्यासाठी कुणीही चालतं

पण आपल्यावर रूसण्यासाठी रूसवा आपला

काढण्यासाठी

आपलंच माणूस लागतं ॥५॥

यशाच्या शिखरावर बेहोष होण्यासाठी कुणीही चालतं।

पण अपयशाच्या दरीत तोल सावरण्यासाठी

आपलंच माणूस लागतं ॥६॥

४०

- शरयू अरविंद कुलकर्णी, कोल्हापूर

१६

मो. ९६३७९५८५६३

ललित

होकार आणि नकार

माणसाचे आयुष्य यशस्वी होण्यासाठी होकाराला फार महत्वाचे स्थान आहे. Be Positive हा यशस्वी जीवनाचा मूलमंत्र म्हणून सांगितला जातो. प्रत्येकाच्या जीवनात हरघडी अनेक बऱ्या-वाईट घटना घडत असतात. काही घटना आपल्या स्वतःच्या कृतीने घडतात, काही प्रतिक्रिया म्हणून सामोऱ्या येतात तर काहींना अनपेक्षितपणे तोंड द्यावे लागते. घडणाऱ्या या सऱ्या घटनांना आपण टाळू शकत नाही, त्यांच्याशी सामना करावाच लागतो. अशा वेळी त्यांना शांतपणे स्वीकारणे, होकार देणे अत्यंत महत्वाचे ठरते. त्रागा करून, वैतागून कोणतीही समस्या सुटू शकत नाही. प्रसंगी ती अधिक जटील होते. हे टाळायचं असेल तर होकाराला प्रत्यवाय नाही.

वास्तविक होकार आणि नकार या एकाच नाण्याच्या दोन बाजू! जशा लोहचुंबकाला दोन बाजू - उत्तर ध्रुव आणि दक्षिण ध्रुव असतात तद्वतच प्रत्येक होकाराला नकाराची पाठ चिकटलेली असते. दिशेला विरुद्ध दिशा, क्रियेला प्रतिक्रिया, डाव्याला उजवा, वरला खाली या सऱ्या गोष्टी अपरिहार्य आहेत, संलग्न आहेत. मग नकारघंटा वाजवून मनस्ताप करून घेण्यापेक्षा आलेली परिस्थिती शांतपणे स्वीकारली तर त्यानंतरच्या सांगोपांग, सारासार विचाराने ती पूर्णपणे बदलता येते - मनासारखी गोष्ट घडवता येते. याउलट सततची नकारात्मकता अनेक रोगांचे मूळ आहे हे शास्त्रीय दृष्ट्याही सिद्ध झालेले आहे. रक्तदाब, हृदयविकार, अकाली वार्धक्य आणि अनेक मानसिक आजार नकारात्मक विचारातून जन्म घेतात असं आधुनिक शास्त्र सांगतं. त्यामुळे सुखी, समाधानी आणि आरोग्यपूर्ण जीवनाच्या सफलतेमध्ये होकार हा परवलीचा शब्द होऊन बसला आहे.

रामायण-महाभारत हा आपला प्रत्यक्ष इतिहास आहे की नाही हा वादाचा विषय होऊ शकतो. पण या महाकाव्यांनी गेली हजारो वर्षे सऱ्या जगाला प्रभावित केले आहे. या रचनांकडे थोडे बारकाईने पाहिले असता या काव्यांचे मूळ-गाभा आणि शेवट अनेकांच्या होकार/नकारातून साकार झाल्याचे आढळून येते. राजा दशरथाने राणी कैकेयीला दिलेल्या वचनाच्या पूर्तीशी वास्तविक

श्रीरामांचा थेट संबंध नव्हता. केवळ वडिलांनी दिलेलं वचन खोटं ठरू नये म्हणून श्रीरामांनी चौदा वर्षांच्या वनवासाला होकार दिला आणि त्यातूनच पुढे सर्व रामायण घडले. असंभव अशा कांचनमृगाचा हट्ट पुरवण्यास श्रीरामांनी दिलेला होकार, लक्ष्मणाने घालून दिलेली सीमारेषा पाळण्यास सीतेने दिलेला नकार, त्यातून तिचं अपहरण, सीतेला परत रामाकडे पाठवण्यास रावणाने दिलेला नकार आणि त्यातून घडलेलं युद्ध अशा होकार/नकारातूनच संपूर्ण रामायणाची उभारणी झालेली आहे.

महाभारताची कथाही होकार/नकाराच्या विविध घटनांनी भरलेली दिसते. पांडवांनी केवळ पाच गावांची केलेली मागणी पूर्ण करण्यास दुर्योधनाने नकार दिल्यामुळे महाभारताचा रणसंग्राम उभा राहिला. नकार दिलेल्या दुर्योधनासह शंभर कौरव नष्ट पावले. द्रोणाचार्य, भीष्माचार्य यांच्यासारखे तपस्वी, जयद्रथ, कर्णासारखे रथी/महारथी आणि लक्षावधी सैनिक धारातीर्थी पडले तर कौरव-पांडवांचा वंशही उरला नाही. स्व-जनांना ठार करून युद्ध जिंकवंचं, राज्य मिळवावं या गोष्टींना अर्जुनाचा ठाम नकार होता. पण त्याचा होकार मिळवण्यासाठी श्रीकृष्णांना त्याला स्वधर्माची, स्वकर्तव्याची जाणीव करून द्यावी लागली. त्यातूनच भगवद्गीता निर्माण झाली. अर्जुनाच्या एका होकारासाठी गीतारूपी अमृत भगवान श्रीकृष्णाच्या तोंडून बाहेर पडले असे म्हटल्यास वावगे ठरणार नाही. गेली हजारो वर्षे गीतेचे हे तत्वज्ञान जगात सर्वश्रेष्ठ मानले जात आहे. महाभारताच्या अनेक उपकथांत सुद्धा होकार/नकारांचे विविध रंग दिसून येतात. शंतनुपासून झालेली सात मुले गंगेने जन्मतःच नष्ट केली पण आठव्या मुलाचे वेळी गंगेची अट पाळण्यास शंतनूने नकार दिल्यामुळे भीष्म जिवंत राहिला पण गंगा मात्र त्याला सोडून गेली. भीष्माचा अंतही त्याने अंबेला दिलेल्या नकारातून घडून आल्याचे दिसून येते. तो नकार सहन न झाल्यामुळे सूड म्हणून अंबेने शिखंडीच्या रूपाने पुनर्जन्म घेतला आणि भीष्मांना ठार केले. द्वैतवनात घडलेला प्रसंगही खूप बोलका आहे. सरोवरातील पाणी नेण्यासाठी एकामागोमाग एक आलेल्या चार पांडवांना यक्षाच्या प्रश्नांना उत्तर देण्यास नकार दिल्यामुळे आपले प्राण गमवावे लागले पण युधिष्ठिराने मात्र होकार देऊन सर्व प्रश्नांना समर्पक

उत्तरे दिली आणि पाण्याबरोबर सर्व भावडांचे प्राणही परत मिळवले.

प्राचीन भारतीय पुराणातही होकार-नकाराचे विविध प्रसंग रंगविले गेले आहेत. ब्रह्मा-विष्णू-महेशानी अनसूयेकडे विवस्त्र होऊन भिक्षा वाढण्याची मागणी केली. ही गोष्ट विचित्र आणि असाधारण असूनही स्वतःच्या प्रातिव्रत्याच्या जोरावर तिने या मागणीस होकार दिला आणि तिन्ही देवांना छोटे बालक करून टाकले. त्यातूनच श्रीदत्तात्रेयांचा अवतार झाला असे मानण्यात येते. याबाबत असेही म्हणता येईल की होकारातून तुमचे सामर्थ्य प्रगट होते. हिरण्यकश्यपूने चराचरात भरून राहिलेल्या परमेश्वराचे अस्तित्व मानण्यास नकार दिला आणि जवळच्या खांबावर लाथ मारली. त्या खांबातून प्रगट झालेल्या नरसिंहाने त्याचा बळी घेतला. श्रीकृष्ण चरित्रातही अशा विविध गोष्टी वाचावयास मिळतात.

आधुनिक अध्यात्म क्षेत्रात ब्रह्माकुमारी सरक्षी तेजपारखीजींचे 'तेज ज्ञान फाउंडेशन' सद्गुरू वामनराव पैंचे 'जीवन-विद्या मिशन' या आणि अशा अनेक संस्थांमार्फत जे वर्ग चालवले जातात त्यात होकाराचे किंवा सकारात्मकतेचे महत्त्व सांगितले जाते. एखादी गोष्ट होऊ नये किंवा करू नये असं वाटत असेल तर मनाला देण्यात येणारा आदेश किंवा सूचनाही होकारार्थी असणे आवश्यक आहे. मला गुलामी नकोय असं म्हणण्यापेक्षा मला स्वातंत्र्य हवंय असं म्हणणं श्रेयस्कर ठरतं. एखादं दुःख माझ्याच वाट्याला का? असा विचार करण्यापेक्षा यापुढे सारे सुखच असेल असा विचार मनाला अधिक उभारी देईल, वेदनेची तीव्रता कमी करेल. निसर्गातली प्रत्येक गोष्ट आपल्याला भरभरून देत असते. आपण मात्र निसर्ग ओरबाडून घेतो. अशावेळी दाता होऊन सकारात्मक जगण्याची कास धरल्यास आयुष्याचं सोनं होतं हे निर्विवाद सत्य आहे.

देवा, ज्या गोष्टी मी बदलू शकतो त्या बदलण्याची ताकद, ज्या बदलणे शक्य नाही त्या स्वीकारण्याची प्रसन्नता आणि दोहोंमधील फरक ओळखण्याचं शहाणपण मला दे!

गोविंद करमरकर

८८०५९५९८२४

पुस्तक परिचय

१. गोडी अपूर्णतेची

२. चमचम चांदणं गगनात

बँकैतून स्वेच्छानिवृत्ती घेतल्यावर आपल्यापैकी बऱ्याच जणांनी स्वतःला चांगल्या काळात गुंतवून घेतलं. माझी एक स्नेही सुचित्रा साठे हिलाही असाच सूर गवसला. प्रचंड बुद्धिमत्ता, स्मरणशक्ती, अफाट निरीक्षण शक्ती हे तिचे गुण. अशा ह्या मैत्रिणीला लिहिती केली ती आपल्यातीलच प्रतिथयश लेखिका संपदा वागळेने.

लोकसत्ताच्या चतुरंग, लोकचरंग, वास्तुरंग, ठाणे पुरवणी मधून विविध विषयांवर तिचे लेख येऊ लागले. तिची तिलाच न उमगलेली सिद्धहस्त लेखिका प्रकट झाली. लेख वाचला की तिची ओघवती भाषाशैली, मनस्पर्शी शब्दरचना मनात रुंजी घालू लागली. हे लेख पुस्तकरूपाने चिरतरुण व्हायला हवेत ही भावना मनात साकारू लागली. हे स्वप्न २९ ऑगस्टला साकार झालं.

'गोडी अपूर्णतेची' हे तिचं ५७ ललित लेखांचं पुस्तक 'व्यास क्रिएशन्स' ह्या ठाण्याच्या प्रकाशन संस्थेमार्फत प्रकाशित झालं. पुस्तकाचे प्रकाशन आकाशवाणीच्या प्रसारण अधिकारी सन्माननीय उमा दिक्षीत ह्यांच्या हस्ते झाले.

पुस्तकाच्या नावातच त्याची अवीट गोडी दडलेली आहे. लेखांमधून परंपरागत साजरे केले जाणाऱ्या सणांचं, व्रतवैकल्यांचं साजिरं-गोजिरं मांगल्य प्रतिबिंबित झालयं. निसर्ग बदलणारे ऋतू, बहरणारी पाने, फुले त्यांचं एकमेकांवरील प्रेम ह्यांचं मनाला भुरळ पाडणार वर्णन वाचून आपण ह्या पानाफुलात झोके घ्यायला लागतो. काही लेखांतून पाटा-वरवंटा, सूप, जात, अंगण अशा अनेक कालबाह्य गोष्टींना उजाळा दिला आहे. घराघरातून जुन्या गोष्टी जाऊन पाऊल न वाजवता नवीन गोष्टी विराजमान झाल्या आहेत. त्यांच्या उपयुक्ततेचा सकारात्मक भावच तिने रेखाटला आहे. पांडुरंगाच्या प्रेमळ भक्तीला चढवलेला साज वाचताना आपल्याही तन-मनात भक्तीची गाज ऐकू येते. माणसाच्या दैनंदिन जीवनाशी गणिताची घातलेली सांगड वाचून आपण अवाक होतो. प्रत्येक लेखावर भरभरून लिहायला मन उत्सुक आहे पण कोठे तरी अर्धचंद्र घायलाच हवा?

'चमचम चांदणं गगनात' हे तिचं छोट्या बाळगोपाळांना रंगवून टाकणार खिळवून ठेवणारं दुसरं पुस्तक. ह्या पुस्तकाचा प्रकाशन सोहळा सिद्धहस्त लेखिका, माधुरी ताम्हणे ह्यांच्या दिव्यस्पर्शाने पुनीत झाला. पुस्तकाचा बाज संवादात्मक आहे.

लेखातील सून मुलांच्या विचारांना, सृजनतेला, सामुहिक कृतीला, त्यांच्या बालसुलभ मैत्रीला पाऊलवाटा दाखवत दाखवत जीवनातील मांगल्याकडे नेणारं आहे. प्रा. डॉ. विजया टिळक ह्यांची प्रस्तावना वाचल्यावर वाचकाला पुस्तकात डोकावल्याशिवाय चैनच पडणार नाही. येथे ज्ञान-विज्ञान संपन्न झालं आहे. जीवनातील अनेक मूल्ये, चांगले संस्कार ह्यांची झालर त्यांना आहे. सर्वच गोष्टींचं मूल्य हे अत्यंत हळुवारपणे मुलांशी हसत-खेळत त्यांचं व्यक्तिमत्व फुलवत सांगितलं आहे. मुलांना कोठेही जीवनातले तत्त्वज्ञान ऐकतोय, अस वाटणारचं नाही इतकं ते सुसंवादित आहे.

प्रत्येक रसिकाने स्वतःसाठी व आपल्या मुलांसाठी जरूर वाचावीत अशी ही पुस्तकं आहेत.

सुलभा आरोसकर, ठाणे
मो. ९९६७९७९८७०

५५
१६

*****

‘सुखद’, निरपेक्ष, आनंद सेवा

(आपल्या पंतप्रधानांनी नोटाबंदीचा निर्णय दि. ८ नोव्हेंबरला जाहीर केला आणि अन्य बँकांप्रमाणेच स्टेट बँकेच्या सर्व शाखातून नोटाबंदलीसाठी ग्राहकांच्या प्रचंड रांगा लागू लागल्या. या पार्श्वभूमीवर आपल्या संघटनेने सेवानिवृत्त सभासदांना जवळच्या शाखेत (पेन्शन पेयींग ब्रँच) जाऊन ग्राहक मित्र बनून ग्राहक सेवा देण्याचं आवाहन केलं होतं. त्याला अपेक्षेनुसार अनेकांनी उत्तम सक्रिय प्रतिसाद दिला. या सर्व सभासदांच्या भावनांनाच आपले सभासद श्री. सुधाकर दत्तात्रय मराठे यांनी पुढील लेखाद्वारे शब्दबद्ध केले आहे. म्हणूनच हा प्रातिनिधिक लेख ‘संवाद’ च्या वाचकांसाठी साभिमान सादर करीत आहोत.) - संपादक

‘नोटाबंदी’ जाहीर होताच आपल्या संघटनेने केलेल्या आवाहनाला प्रतिसाद देण्यासाठी मी ही उत्सफूर्तपणे टिळक रोड, पुणे या माझ्या ‘पेन्शन देई’ शाखेत मदतीसाठी जाण्याचे ठरविले.

निवृत्त होऊन ५ वर्षे झाल्यामुळे ‘ग्राहक सेवा’ देण्यासाठी ‘ग्राहक मित्र’ म्हणून काम जमेल ही खात्री होतीच.

शाखेत गेलो तोच प्रचंड गर्दी, गोंधळ आणि बेशिस्तीच्या वातावरणातच. शाखाधिकार्यांना माझी अडचण सांगितली. त्यांनीही जुजबी चौकशी करून ‘ग्राहक सेवे’चे काम करण्याची परवानगी दिली.

पहिल्या ४/५ दिवसात सारे काही सुरळीत होईल असे वाटत होते, पण वेगवेगळ्या प्रकारचे आदेश आणि कागदपत्रांची पूर्तता असेल तरच ‘रोकड’ मिळत होती. अनेक ग्राहकांना योग्य ती

माहिती देणे, वेगवेगळे अर्ज भरून देण्यासाठी साहाय्य करणे, प्रत्येकाला रांगेतच सोडणे, वृद्धांना बसण्यासाठी जागा करून देणे, मध्येच चहापाणी देणे व ग्राहकांच्या प्रश्नांची समाधानकारक उत्तरे देत मी काम करू लागलो.

कोणत्या काऊंटरवर काय काम चालते, त्या संबंधी ग्राहकांना माहिती देणे, व्याजाचे दर सध्याची परिस्थिती, वेगवेगळ्या योजना या संबंधीची ताजी माहिती मीही जाणून घेत होतो व ग्राहकांनाही देत होतो. अर्थातच शाखेतील सर्वांच्या सहकार्याने व मदतीनेच.

बघता बघता ८ दिवस झाले, गर्दी अगदीच कमी नाही, पण नियंत्रणात होती. माझा उत्साह वाढतच होता. या काळात असंख्य प्रकारच्या ग्राहकांशी संवाद साधता आला. अर्थातच संयम आणि आनंदी चेहरा तसेच सहनशिलता ठेवूनच.

मी त्याच शाखेत १० ते १२ वर्षे काम केले. ज्या शाखेने मला माझ्या उमेदीच्या काळात साथ दिली तेथेच आज पुन्हा काम करताना मन एका वेगळ्याच आनंदाने, समाधानाने भरून आले.

सुमारे तीन आठवडे मी काम केले. या काळात असंख्य ग्राहकांचे प्रेम तर मिळालेच शिवाय अनेक वृद्ध, तरुण, प्रौढ आणि विद्यार्थीही आपलेसे करता आले. तरुणांची भाषा, त्यांचे विचार, वृद्धांचे करुण हसणे ही गोड वाटू लागले. ‘बाळा’ म्हणणाऱ्या वयस्कर स्त्रीया, ‘सर’ म्हणणारे तरुण, तरुणी आणि ‘काका’ म्हणणारे विद्यार्थीही जवळीक साधून गेले.

या बरोबरच ‘रिकाम टेकडे’, ‘टाईम पास छान आहे’, ‘हौस फिटली नाही वाटत?’ असे टोमणे मारणारेही भेटले. आवर्जून ‘धन्यवाद’ देणारे आणि ‘प्रोत्साहित’ करणारे आपलेच काही सहकारीही भेटले.

या काळात कर्मचाऱ्यांचीही मोलाची साथ मिळाली. शाखाधिकार्यांपासून शिपाई वर्गापर्यंत सर्वच जण आमची आदराने चौकशी व मदतही करत होतेच.

याच वेळी मदतीसाठी आपलेच निवृत्त कर्मचारी श्री. विजय चक्रदेव व श्री. सी. डी. मोघे यांनीही उत्सफूर्तपणे मदत केली. खरं तर हा अनुभव ऐकण्याचा वा वाचनाचा नसून अनुभवण्याचाच होता. काहीही असो, या महिना भराच्या काळात मी पुन्हा तरुण, ताजातवाना झाल्याचा आनंद वाटला. एकंदरीतच माझे आयुष्य व अनुभव काही क्षणांनी का होईना, पण वृद्धीगत झाला हे नक्की.

सुधाकर दत्तात्रय मराठे, पुणे
मो. ९८२२३२९७७०

६०
१६

अमृतांजन

तेव्हाही तू अशीच होतीस
आरशासमोर बसलेली
स्वतःला न्याहाळीत
थोडा संकोच, थोडं स्मित

बोटावर कुंकू तसेच
हरवलेलं मन
बराच वेळ तिथेच
जणू विसरलीस भान

भरपूर पाणी वाहिलं
केसांवर हिमालय वसले
सुरकुत्यांना जागाच नव्हती
किती म्हणून सांगावे

वय अतिथी नाही
मी पाहिलं आज तू तशीच
आरशासमोर आहेस
सौंदर्य मनाचे पण
चिंता शरीराची

खूप जपलेले, शिणलेले
त्यालाच बघत होतीस
थरथरत्या हातानी
अंधुक दृष्टीने

प्रयत्नानेच गवसली
बाटली "अमृतांजनाची"
कानावर शब्द आले
चोळून बघते

मी म्हणालो,
पाठीला हात कसा पोहचेल?
'दे माझ्याकडे'
आपण आहोत ना
अजून नवीन

१४/१६

दि. द. मानेकर, नागपूर
मो. नं. : ८४४६५७६८९६

असाही एक नोटिस बोर्ड

सर्व रिश्का युनियन सभासदांना कळविण्यात येते की, अतिवृष्टीमुळे आज शहरातील जन-जीवन पूर्णपणे विस्कळीत झालेले आहे. पुढील दोन दिवस हीच परिस्थिती राहणार आहे, असे हवामान खात्याने जाहीर केले आहे. सतर्कतेच्या दृष्टीने शासनानेदेखील दोन दिवस सर्व शाळा-कॉलेजेस व सरकारी कार्यालये बंद ठेवण्याचे ठरविले आहे. ह्या परिस्थितीमुळे आपला १ ऑगस्ट चा संप मागे घेण्यात आलेला आहे.

जनजीवन पूर्णपणे सुरळीत झाल्यावर, आपण पुढील आठवड्यात जनजीवन पूर्णपणे विस्कळीत व ठप्प करण्यासाठी आपला संप जाहीर करू याची सर्व सभासदांनी नोंद घ्यावी.

वसंत धुपकर, पुणे
मो : ८९७५२९८०४९

FREE -WI-FI

आशियाना

Cottage Akshi Alibag

Welcome For Relaxation

only for senior citizens of all
SBI pensioners and there relative & friends

3-Night 4-Days
package Rs.2500/- per person only
including pickup& drop from Alibag
with 3 days sightseeing Rs.1500/- extra

EVERY MONDAY CHECK IN 11 AM & CHECK OUT THURSDAY 11 AM

We serve veg breakfast-lunch-dinner
NONVEG FOOD & AC ROOM CHARGES EXTRA

BOOKING AMOUNT TRANSFER IN SBI AC NO 30449388216
AC. NAME RAJESH RANADE, IFC: SBIN0013034

CALL : 750 7474 825

At Happy Prices!

Fixed Departures
from October 2016
to May 2017

- DOMESTIC -

Rajasthan	- 9 days
Kerala, Kanyakumari	- 9 days
Gujarat	- 8 days
Seven Sisters (North East Tour)	- 16 days
Mysore, Ooty, Coorg, Kodai Hyderabad,	- 8 days
Srishailya, Ramoji Film City	- 6 Days
Coastal Karnataka	- 8 days
Andaman	- 8 days
Lakshadweep	- 7 days
Kelimping, Gangtok, Darjeeling, Pelling, Lachung	- 10 days

Book your Holidays NOW at

Reg. No. Warje / 11 / 10796.

Holiday | Leisure | Fun

OFFICE : 802, Amrutvel, C Wing,
NDA Road, Warje, Pune - 58 (INDIA)
Cell : 7030378080

Email : globetrotterholidays@hotmail.com
Email : enquiries.globetrotterholidays@hotmail.com
An ETAA Member (Enterprising Travel Agents Association)

At Happy Prices!

Fixed Departures
from October 2016
to May 2017

- INTERNATIONAL -

Bali, Jakarta,	- 6 days
Hong Kong, Macau, Shenzen	- 7 days
Israel	- 8 days
Maldives	- 5 days
Singapore, Malaysia, Thailand	- 10 days
Dubai, Sharjah Abu Dhabi,	- 7 days
Cambodia & Vietnam	- 11 days
Mauritius	- 5 days
Sri Lanka	- 8 days

Book your Holidays NOW at

Reg. No. Warje / 11 / 10796.

Holiday | Leisure | Fun

OFFICE : 802, Amrutvel, C Wing,
NDA Road, Warje, Pune - 58 (INDIA)
Cell : 7030378080

Email : globetrotterholidays@hotmail.com
Email : enquiries.globetrotterholidays@hotmail.com
An ETAA Member (Enterprising Travel Agents Association)

SBI PENSION LOAN

Play the opening batsman in your second innings.

Hassle-free Pension Loans from your SBI Branch

- Attractive Interest Rate
- Max Loan - 14 lac
- Max Tenure - 5 years
- Minimal Paperwork
- 0% Margin
- No Prepayment Penalty

For assistance log on to www.sbi.co.in or call 1800 425 3800 & 1800 11 2211 (Toll Free) 080-26599990

Follow us on: StateBankofIndia @TheOfficialSBI /theofficialsbi

Terms & Conditions Apply

Regd. under RNI No. MAHBIL/2008/25425 & Declaration No. PHM/SR/63/VIII/2008 Dated 12/5/2008
 SSPO Pune under Postal Concession Register No. PCW/151/2017-2019
 published on 25th of each month

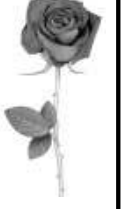
स्वागत निरोप

हर्ष - उन्मादात बुडून
 प्रत्येक मन उचंबळून
 नववर्ष आगमनाचे
 स्वागत करीत आहे.
 नवे वर्ष घेऊन येईल
 नवे संकल्प काही
 कोमेजल्या आकांक्षांच्या
 कळ्या पुनश्च उमलतील.
 ह्या सान्या उत्सवात
 गतवर्षाला निरोप देण्यात
 माझे मन रमले आहे
 वर्ष सरल्याची खंत आहे.
 जाणाऱ्या वर्षा, उदास मनाने
 तुला मी निरोप देतो
 'सर्वांना हार्दिक शुभेच्छा'
 नववर्षाचे स्वागत करतो.

शशांक वेचलेकर - डॉबिवली
 मो. - ९८९२२६५५७४

9
 99

कोठे गुलाब

कोठे गुलाब काट्याशिवाय दिसेल का
 कोणी सुखात दुःखाशिवाय असेल का...
 आहे खडतर चालायचे इथे जरी
 थोडा प्रवास त्रासाशिवाय नसेल का...
 म्हणती झकास आता सुधार होणार
 पण एक गाव खड्याशिवाय वसेल का...
 कामानिमित्त जो तो फिरताना दिसतो
 ओल्या मुठीत दामाशिवाय हसेल का...
 'कामाशिवाय येथे बसू नये कोणीही'
 ज्ञानी हुशार कामाशिवाय बसेल का...

विजयकुमार देशपांडे, सोलापूर
 मो. नं: ९०११६६७१२७

९६
 ९६

सूचना : १) या मासिकांत प्रसिद्ध झालेल्या लेखांतील मतांशी संपादकमंडळ सहमत असेलच असे नाही. तसेच जाहिरातीतील मजकुराची सत्यासत्यता सभासदांनी स्वतः पडताळून घ्यावी. त्याबाबत असोसिएशन वा 'संवाद' चे संपादक मंडळ जबाबदार असणार नाही. २) असोसिएशनचे कार्यालय, सोमवार ते शुक्रवार, संध्याकाळी ६ ते ७.३० या वेळातच उघडे असते. याची कृपया नोंद घ्यावी. संपर्क दूरध्वनी क्रमांक : (०२०) २४३३२१४१

Thane Office Address: A/5 Swami Siddharth CHS Ltd., S V Road, Naupada, Thane 400 602. Tel. No : 022-25446837
 Timings : On Tuesday & Friday between 4 pm to 6 pm.

Printed Matter

If Undelivered Please Return to :

**STATE BANK OF INDIA PENSIONERS'
 ASSOCIATION, (MUMBAI CIRCLE), PUNE
 Anubandh, Building No. B-2, 4th Floor,
 Block No.16, Near Ramkrishna Math,
 Sinhagad Road, Pune 411030.Ph:020-24332141**

To,

Publisher – Shri. Vilas Vasudeo Gandhe, Secretary, State Bank of India Pensioners' Association (Mumbai Circle), Pune has printed this magazine in the Printing Press owned by **Printer** – Shri Shailendra Borkar, Director : Sanwad Tradeprints Pvt. Ltd. B/7 Gowaikar Building, 595, Shaniwar Peth, Pune 411030 on behalf of **Owner** – State Bank of India Pensioners' Association (Mumbai Circle), Pune, at "Anubandh", Bldg.No.B2, Block No.16, Near Ramkrishna Math, Sinhagad Road, Pune – 411030. **Editor** – Shri. Krantisen Ramchandra Athawale – address as above.